

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

Затверджую

Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма: «Облік і оподаткування»

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен / залік
Денна	3	5	30	30	4	36	90	екзамен

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» 27 червня 2023 року.

Робоча програма складена: викладачем Юрченком В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін, протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Мирослава ОПРИСОК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
1. Опис навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Дисципліна – ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Дисципліна – нормативна
Кількість залікових модулів – 2	Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки – 3 Семестр – 5
	Освітньо- професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Лекції – 30 Практичні заняття – 30
Загальна кількість годин – 90		Самостійна робота 26
		Індивідуальна робота 4
		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс фінансового обліку є логічним продовженням курсу бухгалтерського обліку (загальна теорія). Він дає можливість засвоїти методологію та методіку обліку в розрізі окремих його об'єктів та господарської діяльності в цілому.

Мета курсу – використовуючи набуті студентами знання з інших предметів фахового спрямування, розкрити концепцію побудови системи фінансового обліку на вітчизняних підприємствах відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»,

національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших нормативно-правових актів, що регулюють ведення фінансового обліку.

Вагоме місце належить також ознайомленню з тенденціями в розвитку обліку, його передовою практикою, поглядами вчених на проблеми, що виникають на окремих стадіях обліку фактів господарської діяльності.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Фінансовий облік»:

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

2.3 Результати навчання

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

2.4 Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Фінансовий облік» є формування теоретичних знань та набуття практичних навичок з побудови інформаційної системи фінансового обліку, що характеризує наявність та зміни активів.

До технічних завдань належать:

- освоєння студентами основних принципів обліку, облікових категорій, закономірностей, їх взаємозв'язків;

- вивчення аналітичного та синтетичного обліку окремих об'єктів, складання таблиць, відомостей, журналів, вивчення способів обробки інформації з допомогою комп'ютерної техніки;
- набуття навиків із здійснення підготовчих робіт до формування інформації про активи підприємства та перенесення її у фінансову звітність.

2.5. Завдання лекційних занять

Завдання проведення лекцій полягає у:

- формуванні орієнтаційної основи для подальшого засвоєння студентами матеріалу передбаченого робочими програмою та планом вивчення дисципліни «Фінансовий облік»;
- ознайомленні студентів із сучасним станом дисципліни, її предмету і змісту, принципів і закономірностей, основних ідей та категорій, узагальнених нею фактів, явищ, подій;
- порівнянні та аналізі наукових напрямів, теорій та ідей, висновків, що спонукатиме студентів до самостійної роботи з вивчення дисципліни.

2.6. Завдання проведення практичних занять

Завдання практичних занять полягає у:

- поглибленні та деталізації теоретичних знань з фінансового обліку, його інструментарію;
- оволодінні принципами побудови схеми документообороту з обліку окремих активів підприємства;
- засвоєнні методики кодування окремих фактів господарської діяльності за допомогою рахунків бухгалтерського обліку;
- використанні отриманих знань щодо методів оцінки окремих об'єктів обліку при розв'язанні практичних завдань;
- набутті навиків щодо заповнення реєстрів обліку та перенесення згрупованих показників у форми фінансової звітності;
- вмінні організувати облік з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Змістовий модуль. Облік необоротних активів підприємства

Тема 1. Організаційні та методичні аспекти фінансового обліку.

Сутність фінансового обліку, сфера застосування, мета і завдання. Структура курсу «Фінансовий облік» та її обґрунтування.

Фінансова звітність як продукт інформаційної системи «Фінансовий облік». Склад, зміст фінансової звітності, призначення окремих звітних форм. Використання показників фінансової звітності для аналізу фінансово-майнового стану підприємства внутрішніми та зовнішніми користувачами.

Нормативно-правове регулювання фінансового обліку в Україні. Загальна характеристика П(С)БО, їх види, структура. Поняття облікової політики підприємства як внутрішнього нормативного документу.

Принципи побудови фінансового обліку. Їх суть, приклади застосування. Загальна схема ведення фінансового обліку на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 2. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів

Сутність та класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів, інших необоротних матеріальних активів. Порядок формування первісної вартості основних засобів в залежності від джерел їх надходження.

Особливості обліку інших необоротних матеріальних активів.

Облік надходження основних засобів у результаті будівництва, придбання у постачальників, безоплатного одержання, обміну, внеску до статутного капіталу.

Методи нарахування амортизації і облік зносу основних засобів. Переваги й недоліки методів нарахування амортизації.

Облік витрат на проведення ремонтів та інших поліпшень основних засобів. Облік оренди основних засобів.

Облік вибуття та ліквідації основних засобів. Облік результатів від ліквідації основних засобів. Облік реалізації та іншого вибуття основних засобів.

Облік малоцінних необоротних матеріальних активів. Інвентаризація та переоцінка основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Тема 3 Облік нематеріальних активів

Сутність нематеріальних активів підприємства та їх склад.

Оцінка нематеріальних активів. Порядок формування первісної вартості нематеріальних активів в залежності від джерел їх надходження.

Облік надходження нематеріальних активів, придбання у постачальників, безоплатного одержання, обміну, внеску до статутного капіталу.

Методи нарахування амортизації нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

Тема 4. Облік фінансових інвестицій

Оцінка фінансових інвестицій при надходженні і на дату балансу.

Види і облік короткострокових фінансових інвестицій: придбання, погашення, реалізації. Облік фінансових інвестицій за справедливою вартістю. Облік фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю, розрахунок ефективної ставки відсотка, амортизації премії і дисконту. Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі.

Змістовий модуль 2. Облік оборотних активів підприємства

Тема 5. Облік виробничих запасів підприємства

Сутність запасів підприємства та їх класифікація. Оцінка виробничих запасів в залежності від джерела надходження. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат.

Аналітичний облік надходження і витрачання виробничих запасів. Синтетичний облік руху виробничих запасів. Облік запасів на складі та його взаємозв'язок з обліком в бухгалтерії. Облік розрахунків з постачальниками.

Методи контролю за витрачанням виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів і відображення її результатів в обліку. Облік переоцінки запасів. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Тема 6. Облік грошових коштів та їх еквівалентів.

Облік готівкових грошових коштів. Ліміт каси і порядок його розрахунку. Аналітичний та синтетичний облік касових операцій. Основні принципи дотримання касової дисципліни.

Форми безготівкових розрахунків. Облік операцій на поточних рахунках в банках в національній валюті. Перевірка і опрацювання виписки банку. Синтетичний облік операцій на поточному та інших рахунках в банках. Облік розрахунків банківськими корпоративними платіжними картками.

Облік іноземної валюти. Курсові різниці, їх розрахунок та облік. Облік придбання та реалізації іноземної валюти. Облік безготівкових розрахунків в іноземній валюті.

Облік інших грошових коштів: грошових коштів в дорозі, грошових документів та електронних грошей, номінованих в національній валюті. Облік еквівалентів грошових коштів.

Тема 7. Облік дебіторської заборгованості.

Оцінка поточної та довгострокової дебіторської заборгованості, порядок її відображення у фінансовій звітності.

Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи й послуги. Порядок розрахунку та облік сумнівних боргів. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік дебіторської заборгованості, забезпеченої векселем. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік підзвітних сум та розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Фінансовий облік»

	Кількість годин			
	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Облік необоротних активів підприємства				

Тема 1. Організаційні та методичні аспекти фінансового обліку.	4	4	4	-
Тема 2. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та груп вибуття.	4	6	4	2
Тема 3. Облік нематеріальних активів	6	4	4	-
Тема 4. Облік фінансових інвестицій	4	4	4	-
Змістовий модуль 2. Облік оборотних активів підприємства				
Тема 5. Облік виробничих запасів	4	4	4	-
Тема 6. Облік грошових коштів та їх еквівалентів	4	4	3	2
Тема 7. Облік дебіторської заборгованості	4	4	3	-
Разом	30	30	26	4

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття 1, 2 – 4 год.

Тема 1. Організаційні та методологічні аспекти фінансового обліку.

Мета: поглибити та деталізувати теоретичні знання з питань формування системи фінансового обліку, його нормативно-правового регулювання.

Питання для обговорення:

1. Сутність фінансового обліку, його мета, завдання.
2. Фінансова звітність: склад, призначення, основні показники, які використовуються для прийняття управлінських рішень.
3. Нормативно-правове регулювання фінансового обліку в Україні.
4. Принципи побудови фінансового обліку.
5. Облікова політика підприємства. Характеристика основних її складових.
6. Загальна схема фінансового обліку у системі рахунків.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 13, 14.

Практичне заняття 3, 4, 5 – 6 год.

Тема 2. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та груп вибуття

Мета: використати отримані знання щодо методів оцінки необоротних матеріальних активів, списання їх вартості за різними методами амортизації; засвоїти методiku кодування господарських операцій, пов'язаних з рухом

необоротних матеріальних активів за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Оцінка основних засобів.
 2. Облік надходження основних засобів.
 3. Облік реалізації та ліквідації основних засобів.
 4. Поняття про амортизацію та знос основних засобів.
 5. Методи нарахування амортизації основних засобів:
 6. Облік витрат на проведення ремонтів та інших поліпшень основних засобів.
 7. Облік оренди основних засобів.
 8. Облік переоцінка основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.
 9. Особливості проведення інвентаризації основних засобів та інших матеріальних необоротних активів.
 10. Облік малоцінних необоротних матеріальних активів
- Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 14.*

Практичне заняття 6, 7 – 4 год.

Тема 3. Облік нематеріальних активів

Мета: використати отримані знання щодо методів оцінки нематеріальних активів, списання їх вартості; засвоїти методику кодування господарських операцій, пов'язаних з рухом нематеріальних активів за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

1. Сутність, класифікація та оцінка нематеріальних активів
 2. Особливості обліку надходження нематеріальних активів, проведення їх інвентаризації та переоцінки.
 3. Порядок нарахування амортизації нематеріальних активів та її відображення в обліку.
 4. Обліку вибуття нематеріальних активів.
 5. Облік гудвілу, відстрочених податкових активів, інвестиційної нерухомості.
 6. Особливості обліку інтелектуального капіталу.
- Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 14.*

Практичні заняття – 8, 9 – 4 год.

Тема 4. Облік фінансових інвестицій

Мета: використати отримані знання щодо методів оцінки короткострокових та довгострокових фінансових інвестицій; засвоїти методику кодування господарських операцій, пов'язаних з придбанням, утриманням та реалізацією фінансових інвестицій за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Оцінка фінансових інвестицій.
2. Види і облік короткострокових фінансових інвестицій.
3. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
 - 3.1. Облік інвестицій за справедливою вартістю.
 - 3.2. Облік інвестицій за амортизованою собівартістю.
 - 3.3. Облік інвестицій за методом участі в капіталі.

Література: 2, 3, 4, 5, 9, 11, 12.

Практичні заняття – 10, 11 – 4 год.

Тема 5. Облік виробничих запасів.

Мета: використати отримані знання щодо методів оцінки виробничих запасів при надходженні, вибутті, на дату балансу; засвоїти методику кодування господарських операцій, пов'язаних з придбанням, використанням та реалізацією виробничих запасів за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Поняття про запаси, їх склад та характеристика.
2. Оцінка виробничих запасів:
 - 2.1. Оцінка запасів при надходженні.
 - 2.2. Оцінка запасів при вибутті.
 - 2.3. Оцінка запасів на дату балансу.
3. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат.
4. Облік надходження матеріальних цінностей.
5. Облік розрахунків з постачальниками.
6. Облік вибуття виробничих запасів.
7. Облік руху виробничих запасів.
8. Інвентаризація виробничих запасів і відображення її результатів в обліку.
9. Облік переоцінки запасів.
10. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 14.

Практичні заняття – 12, 13 – 4 год.

Тема 6. Облік грошових коштів та їх еквівалентів

Мета: засвоїти методику кодування господарських операцій, пов'язаних з рухом грошових коштів на підприємстві в національній та іноземній валюті за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Нормативно-правове забезпечення обліку касових операцій.
2. Основні принципи дотримання касової дисципліни.
3. Порядок розрахунку ліміту каси.

4. Аналітичний та синтетичний облік касових операцій в національній валюті.
5. Аналітичний облік операцій на поточних рахунках в банку.
6. Синтетичний облік операцій на поточному рахунку в банку в національній валюті.
7. Облік іноземної готівкової валюти.
8. Облік безготівкових розрахунків в іноземній валюті.
9. Курсові різниці, їх розрахунок та облік.
10. Облік інших грошових коштів: грошових документів, грошових коштів в дорозі та електронних грошей.

Література: 2, 3, 5, 6, 9, 11, 14.

Практичне заняття 14, 16 – 4 год.

Тема 7. Облік дебіторської заборгованості.

Мета: використати отримані знання щодо методів оцінки поточної та довгострокової дебіторської заборгованості; засвоїти методику кодування господарських операцій, пов'язаних з відображенням дебіторської заборгованості за допомогою рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Оцінка поточної та довгострокової дебіторської заборгованості.
2. Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи й послуги.
3. Порядок розрахунку та облік сумнівних боргів.
4. Облік дебіторської заборгованості, забезпеченої векселем.
5. Облік розрахунків з іншими дебіторами.
6. Облік підзвітних сум та розрахунків з підзвітними особами.
7. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.
8. Довгострокова дебіторська заборгованість та її відображення в обліку.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 14.

6. Методи навчання.

Для засвоєння матеріалу курсу у навчальному процесі застосовують:

- лекційні заняття, в тому числі з використанням мультимедійних засобів та інших ТЗН;
- практичні заняття, в тому числі у комп'ютерному класі;
- групова робота, комунікативні техніки, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо.
- проведення індивідуальних консультацій;
- виконання розрахункових завдань під керівництвом викладача та самостійно;
- роботу в мережі Інтернет;
- виконання комплексного практичного індивідуального завдання.

6. Методи контролю

Поточне тестування та опитування, підсумкове тестування по кожній рубіжній атестації, директорська контрольна робота.

7. Рекомендована література

Основна література

1. Бондар М. І. Фінансовий облік : підручник : у 2 ч. за заг. ред. М. І. Бондаря та Л. Г. Ловінської; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». - К. : КНЕУ, 2012.
2. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с.
3. Васильєва В. Г. Фінансовий облік I : навч. посіб. / В. Г. Васильєва [та ін.]; Акад. мит. служби України. - Д. : Акцент, 2014. - 190 с.
4. Васильєва В. Г. Фінансовий облік II : навч. посіб. / В. Г. Васильєва [та ін.]; Акад. митної служби України. - Дніпропетровськ : Акцент : АМСУ, 2014. – 236 с.
5. Голов С.Ф. Фінансовий облік: підруч. / [Голов С.Ф., Костюченко В.М., І.Кравченко, Г.Ямборко]. – К.: Лібра, 2005. – 976 с.
6. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 19.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).
7. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник за заг. ред. Я. Д. Крупки та З. В. Задорожного; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-ге вид., допов. та переробл. - К. : Кондор, 2013. - 550 с.
8. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підруч. для студентів ВНЗ / [Я. Д. Крупка та ін.] ; Терноп. нац. екон. ун-т. - 3-тє вид., допов. та переробл. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - 417 с.
9. Лень В. С. Фінансовий облік : навч. посіб. - К. : Академія, 2011. - 608с.
10. Нападовська Л. В. Фінансовий облік : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /Л. В. Нападовська [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. В. Нападовської; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : КНТЕУ, 2013. - 699 с.
11. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. -Режим доступу: [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).
13. Садовська І. Б., Михалевич С. Г. Фінансовий облік : навч. посіб. /; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : Навч.-вид. від. ЛНТУ, 2011. - 510 с.

14. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їхзаповнення: навч. пос. / Г.Кім, В.В. Сопко, С.Г. Кім. – Київ: Центрнавчальної літератури, 2004. – 440с.

15. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. /. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Знання, 2012. - 647 с.

16. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко ; Нац. ун-т харч. технологій. - Вид. 6-те, допов. і переробл. - К. : Алерта, 2013. - 981 с.

17. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навч. посіб. / А. О. Фатенок-Ткачук ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : Вежа-Друк, 2014. - 535 с.

18. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Жолнер ; Нац. ун-т харч. технологій. -К. : Центр учбової літератури, 2012.

Додаткова література

1. Бухгалтерський облік та оподаткування : навч. посіб. / Р. Л. Хом'як, В. І. Воськало, Г. О. Партин [та ін.] ; за ред. Р. Л.Хом'яка, В. І. Лемішовського. – 4-те вид. допов. переробл. – Львів : Ажур, 2010. – 1220 с.

2. Гарасим П. М. Курс фінансового обліку: навч. пос. / П. М. Гарасим, Г. П.Журавель, П. Я. Хомин. – К. : Знання, 2007. – 567 с.

3. Головка Т. В. Фінансовий облік–1: підручник / Т. В. Головка; М–во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Київський нац. екон. ун–т ім. В. Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2008. – 411 с.

4. Фінансовий облік. Навч. посібник. /За ред. В.К. Орлової, М.С. Орлів, С.В. Хоми. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с.

5. Фінансовий облік 1 : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. П. Макаренко О. М. Панченко, Г. М. Бескоста ; Запоріз. держ. інж. акад. - Запоріжжя: ЗДІА, 2011. - 372 с.

6. Фінансовий облік 1 : навч. посіб. : слайд-конспект / [П. Й. Атамас та ін.]; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Дніпропетровськ : Ун-т Альфреда Нобеля, 2015. - 199 с.